

Андріанов Ю. О.

к.е.н., докторант кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування,
ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО АКТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОСТІ У РЕГІОНАЛЬНОМУ РОЗРІЗІ

Сучасний етап економічного розвитку України характеризується зростаючою роллю інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності промислових підприємств та регіональних економік. Інноваційна активність підприємств є ключовим фактором підвищення продуктивності, технологічного рівня виробництва та ефективного використання ресурсів, що безпосередньо впливає на економічний розвиток регіонів. Особливу значущість тему набуває в умовах сучасних економічних викликів, включно із впливом воєнних дій на промисловий сектор, порушенням логістичних ланцюгів та необхідністю модернізації виробництва.

Кількість інноваційно активних промислових підприємств кожного року змінюється, особливо на ці зміни вплинули воєнні дії на території України. У 2020 р. в Україні діяло 809 од. інноваційно активних промислових підприємств, але несприятливі очкування, стагнація промислових регіонів, а також воєнні дії призвели до зменшення кількості інноваційно активних промислових підприємств у 2023 р. до 354 од. [1]. У 2024 р. по відношенню до попереднього відбулося збільшення кількості таких підприємств у 1,8 рази і їх кількість досягла 627 од. Якщо проаналізувати показники частки інноваційно активних промислових підприємств до загальної кількості промислових підприємств то вона продублює кількісні тенденції чисельності інноваційно активних промислових підприємств з 16,8 % у 2020 р., падінням до 8,8 % у 2023 р. та зростанням до 16,2 % у 2024 р. [2]. Це констатує той факт, що з 2021 р. по 2023 р. відбувалось скорочення не тільки інноваційно активних, а й промислових підприємств.

У регіональному розрізі найбільша кількість інноваційно активних підприємств спостерігалась у Дніпропетровській, Київській, Львівській, Харківській областях та м. Києві, що виступають регіонами з високим рівнем концентрації промислових підприємств. Найменша кількість інноваційно промислових підприємств в цілому за 2020-2024 рр. спостерігалась у Волинській, Донецькій, Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській, Луганській, Миколаївській, Рівненській, Херсонській, Чернівецькій областях. Ці регіони мають або не достатньо розвинені промислові потужності по відношенню до інших промислових регіонів, або є регіонами на території яких ведуться бойові дії та є окуповані території (Донецька, Луганська, Херсонська, Миколаївська області). Важливим є те, що у 2024 р. тенденція щодо кількості інноваційно активних промислових підприємств змінилась на позитивну у Волинській, Житомирській, Закарпатській, Чернівецькій областях та продемонструвала збільшення їх частки у загальній кількості промислових підприємств.

Регіональний аспект дослідження дозволяє визначити територіальні відмінності у рівні впровадження інновацій, виявити лідерів та аутсайдерів серед регіонів, а також обґрунтувати ефективні механізми державної підтримки та стимулювання інноваційного розвитку промисловості на місцевому рівні.

Перелік посилань:

1. Кількість інноваційно активних підприємств за типами інновацій за регіонами за періоди 2018-2020, 2020-2022, 2022-2024 років. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm

2. Кількість інноваційно активних промислових підприємств за регіонами з розподілом за напрямками інноваційної діяльності (2020–2024) URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm